

ADOPTIOPERHEET RY:N TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2018

Adoptioperheet ry, Adoptivfamiljer rf:n päätehtävä on adoptoitujen lasten, nuorten ja aikuisten sekä adoptiovanhempien ja -odottajien voimauttaminen koko adoptiopulun ajan, tavoitteena tasapainoinen elämä. Adoptioperheet ry:n rooli ainoana kotimaasta tai ulkomailta adoptoineiden perheiden vertaisjärjestönä Suomessa on olla hyvinvointia lisäävä ja ongelmia ennaltaehkäisevä kumppani perheiden ja adoptoitujen arjessa. Vuonna 2018 yhdistyksen rooli aikuisten adoptoitujen yhdistyksenä vahvistui, kun Adopterade Finland rf:n toiminta sulautui osaksi Adoptioperheiden toimintaa.

Yhdistyksellä on mittava kokemusasiantuntijuus adoptiosta sekä adoptoituna ja adoptioperheenä elämisestä. Adoptioperheet ry tukee toiminnallaan adoptoituja ja adoptioprosessin eri vaiheissa olevia perheitä vertaistuen keinoin, tuottamalla ja jakamalla tietoa, ottamalla kantaa julkisuudessa käytävään adoptiokeskusteluun ja vaikuttamalla adoptioperheiden yhteiskunnalliseen asemaan. Yhdistys on perustettu vuonna 1997.

Adoptioperheet ry on ajassa kiinni oleva, ketterä ja innovatiivinen järjestö. Vuonna 2018 painopisteitä olivat kotimaan adoptiota koskevan tutkimustiedon levittäminen ja keskustelun herättäminen adoption hyödyntämättömistä mahdollisuuksista lastensuojelussa sekä aikuisten adoptoitujen näkökulman ja ruotsin kielen vahvistaminen yhdistyksen toiminnassa. Edelleen kehitettiin adoptoitujen lasten, varhaisnuorten ja nuorten vertaistukea ja toimintaa sekä uudistettiin yhdistyksen viestintää vastaamaan toiminnan monipuolistumista ja kohderyhmien tarpeita. Vuoden 2018 aikana yhdistys uudisti verkkosivunsa jäsenellen tiedon kohderyhmien mukaan lisäten myös ruotsinkielistä sisältöä. Loppuvuodesta 2018 toteutimme viestintäkyselyn, jonka avulla selvitettiin viestinnän onnistumista.

Peruskouluikäisiä adoptoituja on Suomessa yhteensä noin 2000. Kansainvälisesti Suomeen adoptoitiin erityisen paljon vuosina 2004–2005. Suomessa voidaan huomioida muiden Pohjoismaiden kokemukset ja toimia ennakoivasti kehittämällä ajoissa monipuolista, nuorten identiteettiä tukevaa vertaistoimintaa. Adoptoiduilla lapsilla on usein kantaväestöä enemmän tarvetta erityistuelle, minkä vuoksi nivelvaiheiden, kuten kouluunmenon tukeminen on erityisen tärkeää, samoin erityistarpeisten lasten ja heidän perheidensä huomioiminen. Kouluikäisistä adoptoiduista on aikaisempaa enemmän tietoa, kun valtakunnallinen ja ikäluokat kattavasti tavoitettava THL:n kouluterveyskysely huomioi ensimmäistä kertaa adoptoidut omana ryhmänään.

Yhdistys on vuoden 2018 aikana kasvattanut yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan ja asiantuntijuuttaan lisäämällä päättäjävaikuttamista ja -viestintää huomattavasti edistäen mm. perhevapaaudistuksen osalta adoptioperheiden asiaa. Samalla on vahvistettu yhdistyksen asiantuntijaprofiilia lastensuojeluun, adoptiotukeen ja adoptoitujen terveyteen liittyvissä kysymyksissä.

Jäsenkunnan osallistumismahdollisuudet olivat hyvät, koska yhdistyksestä löytyy mielekästä ja elämäntilanteeseen sopivaa tekemistä yhä useammalle. Vapaaehtoistemme joukko kasvoi erityisesti nuorten ja aikuisten adoptoitujen aktivoitumisen myötä. Verkossa tapahtuva vertaistoiminta palveli valtakunnallisen yhdistyksen jäseniä ja vapaaehtoisia tasapuolisesti. Tehostetulla rekrytoinnilla ja perehdytyksellä uudetkin yhdistystoimijat rohkaistuivat mukaan.

Vapaaehtoistoiminta

Adoptioperheet ry:n valtakunnallinen toiminta perustuu pitkälle vapaaehtoistoimintaan. Vuonna 2018 pidimme säännöllisesti yhteyttä 64 ryhmänvetäjään, 20 järjestölehdentekijään, 17 maataapaamisjärjestäjään, 12 leirikummiin, yhdeksään kehittämisryhmän jäseneseen, seitsemään vertaistukichattien vetäjään, kahdeksaan hallituksen jäseneseen ja kokemusasiantuntijaan sekä noin 15

vapaaehtoiseen, jotka tekivät omatoimisesti erilaisia vapaaehtoistehtäviä esim. vaikuttamistyön, someviestinnän, käännöstehtävien ja tapahtumajärjestelyjen parissa. Yhteensä pidettiin yhteyttä siis noin 150 vapaaehtoiseen.

Vapaaehtoisille tarjottiin mahdollisuuksia verkostoitua toistensa kanssa sosiaalisen median välityksellä sekä koulutuspäivässä. Koulutus oli suunnattu ryhmänvetäjille, ja se järjestettiin Jyväskylässä. Koulutukseen osallistui kymmenen uutta sekä aikaisemmin toiminutta ryhmänvetäjää.

Vapaaehtoisvoimin järjestettävät maatapaamiset kokosivat yhteen odottajia ja perheitä tietystä adoptiomaasta. Vuonna 2018 järjestettiin seitsemän yhdistyksen tukemaa maatapaamista. Yhdistyksen tukemissa maatapaamisissa vieraili yhteensä yli tuhat henkilöä, joiden joukossa oli sekä lapsia ja nuoria että adoptiovanhempia ja -odottajia.

Maatapaamisten järjestäjille tehtiin oma koulutusvideo, jota on katsottu 53 kertaa. Koulutusvideon tekoon päädyttiin, koska se oli paras tapa tavoittaa kaikki maatapaamisjärjestäjät. Järjestäjät asuvat ympäri Suomea, ja he ovat keskenään hyvin eri vaiheissa järjestämistä. Videota järjestäjät voivat katsoa milloin vain ja juuri ne kohdat, jotka ovat ajankohtaisia heille.

Vapaaehtoisten panosta hyödynnettiin paikallisryhmien vetämisessä. Vuonna 2018 vapaaehtoiset järjestivät 198 vähintään kahden tunnin mittaista tapaamista 22 paikkakunnalla. Työntekijäresurssien näin mittavan vertaistoiminnan järjestäminen ei olisi mahdollista.

Adoptioperheet ry teki yhteistyötä Väestöliiton verkkopalvelun Perheikaa.fi kanssa elokuuhun 2018 asti. Järjestimme yhteistyössä yhteensä 12 chattia, joissa osallistujia oli yhteensä 63. Chatteja vetivät koulutetut vapaaehtoisemme. Väestöliitto siirsi Perheikaa.fi-toimintansa vuoden 2018-2019 vaihteessa uudelle Hyvä kysymys -palvelualustalle.

Vapaaehtoiset tuottivat viestintää osallistumalla Adoptioperheet-lehden tekemiseen ja valokuvien ottamiseen. Adoptioperheet ry julkaisi Adoptioperheet-jäsenlehteä neljä kertaa vuodessa. Vuoden 2018 ensimmäinen lehti oli Päivi Suutarin toimittama Adoptioperhe lastensuojelun asiakkaana - opas adoptiovanhemmille ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Loppuvuoden lehtien teemat olivat adoption ilo, terveys ja kotimaa. Lehtitiimi koostui toimituspäälliköstä, toimitussihteeristä ja vapaaehtoisista.

Lisäksi moni vapaaehtoinen teki arvokkaita, kokemusasiantuntijuutta vaativia vierailuja ja esitelmää tapaamisissa ja tapahtumissa. Adoptioperheet ry järjesti sunnuntaibrunsseja, joissa vapaaehtoiset kokemusasiantuntijat pitivät alustuksen adoptioon liittyvistä teemoista. Vuonna 2018 järjestettiin kolme sunnuntaibrunssia, joissa alusti kaksi vapaaehtoista kokemusasiantuntijaa sekä kaksi ammattilaista. Brunseilla osallistui 45 osallistujaa, joista kuusi oli Skype-yhteyden päässä. Skype-yhteyden avulla saamme toiminnasta enemmän valtakunnallista, ja jäsenemme pääsivät osallistumaan brunseille kotipaikkakunnastaan ja elämäntilanteestaan riippumatta. Paikallistoimijat tekivät paikallista vaikuttamistyötä yhdistyksen antaessa neuvoja ja taustatukea.

Vuonna 2018 vapaaehtoistoiminnan painopisteitä olivat kehittäminen ja kohtaaminen. Yhdistyksen uudet nettisivut olivat vapaaehtoisten mukaan selkeämmät käyttää, ja lehtivapaaehtoisten ohjeistusta uudistettiin vuoden aikana yksinkertaisempaan muotoon. Ryhmänvetäjiltä ja maatapaamisten järjestäjiltä pyydettiin kyselylomakkeessa antamaan yhdistyksen tuelle yleisarvosana asteikolla yhdestä viiteen. Ryhmänvetäjiltä saaduista palautteista yleisarvosana yhdistyksen tuesta oli 4,7/5. Myös maatapaamisten järjestäjistä 80 % oli tyytyväisiä saamaansa tukeen (yleisarvosana 3,8/5). Osa maatapaamisista on kasvanut varsin suuriksi, mikä kuormittaa niitä järjestäviä vapaaehtoisia. Yhdistys on vuonna 2018 kehittänyt maatapaamisten järjestäjille tarjottua tukea esimerkiksi toimimalla pyydettyä taustaorganisaationa, jonka kautta maatapaamisjärjestäjät voivat hakea hankerahoitusta tapahtumalleen. Tätä tukimuotoa on tarkoitus kehittää edelleen vuonna 2019.

Tulokset viittaavat siihen, että vapaaehtoiset kokivat saaneensa tukea tehtävässään vuonna 2018. Työntekijöiden tuella on merkitystä, sillä vapaaehtoistyö kilpailee jatkuvasti vapaaehtoisten ajasta yhdessä

varsinaisen työn, perheen ja muiden vapaa-ajan toimintojen kanssa. Lisäksi vapaaehtoistyöhön käytettävän ajan määrä muuttuu herkästi esimerkiksi lapsen tullessa perheeseen.

Vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin opintovapaan aikana (20.8. alkaen) toiminnan henkilöressursissa oli merkittävää vajea, koska sijainen työskenteli 30-prosenttisella työajalla. Tämä näkyi vapaaehtoisten kohtaamisen määrässä ja siinä, että kehittämistoimia on tarpeen jatkaa edelleen vuonna 2019.

Vapaaehtoisia kohdattiin kuitenkin yhdistyksen eri tapahtumissa, ja 150 vapaaehtoiseen pidettiin vuoden aikana säännöllisesti yhteyttä. Lisäksi vuoden lopussa kaikille ryhmänvetäjille tarjottiin mahdollisuutta puhelinkeskusteluun vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin kanssa.

<p>Tavoite Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen entistä toimivammaksi nykyisille vapaaehtoisille</p>	<p>Tavoite Toiminnan eri osa-alueille saadaan uusia vapaaehtoisia</p>	<p>Tavoite Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori kohtaa vapaaehtoisia ja tuntee heidät</p>
<p>Tavoitteen toteutuminen Vapaaehtoisilta saadun palautteen perusteella vapaaehtoiset olivat tyytyväisiä uusien nettisivujen toimintaan.</p>	<p>Tavoitteen toteutuminen Kokonaan uusia vapaaehtoisia saatiin vuoden aikana kahdeksan. Uusina toimintamuotoina saimme loppuvuodesta mukaan adoptio-odottajien ryhmän sekä englanninkielisten adoptioperheiden ja -odottajien ryhmän.</p>	<p>Tavoitteen toteutuminen Yhdistyksen työntekijät kohtasivat vapaaehtoisia tapahtumissa, ja vapaaehtoisten yhteydenottoihin vastattiin nopeasti. Koordinaattorin opintovapaasijaisuuden vuoksi tavoite vapaaehtoisten tuntemisesta ei toteutunut.</p>

Nuorisotoiminta

Adoptioperheet ry on perustamisestaan lähtien keskittynyt adoptioperheiden tukemiseen. Vuonna 2015 yhdistys teki uuden aluevaltauksen: kansainvälisesti ja kotimaasta adoptoidut lapset ja nuoret. Vuonna 2018 yhdistys jatkoi varhaisnuorten ja nuorten toimintaan panostamista vastataksemme lisääntyvään kysyntään.

Kansainvälisesti adoptoidut eivät välttämättä identifioitu kaikkien ihmisten silmissä suomalaisiksi, mutta he eivät myöskään ole maahanmuuttajia sanan perinteisessä merkityksessä. Kotimaan adoptoidut käyvät usein samoja teemoja läpi, vaikka se ei ulospäin näkyisikään. Adoptoidut ovat oma, ainutlaatuinen viiteryhmänsä, joka tarvitsee omaa vertaistoimintaa emotionaalisesti turvallisessa ympäristössä.

Yhdistys jatkoi vuonna 2018 panostamista 2000-luvun puolivälissä adoptoituihin ”suuriin ikäluokkiin”. Nuorisotoiminnasta vastasi Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) Paikka auki -rahoituksella palkattu nuorisotoiminnan kehittäjä.

Nuorten paikallisryhmät

Vuosina 2015–2017 perustetuista nuorten ryhmistä vuonna 2018 jatkoivat kaikki paitsi yksi (Vaasa). Uusia nuorten ryhmiä perustettiin kolme: Poriin, Jyväskylään sekä Ouluun (koko Pohjois-Suomen adoptoitujen

nuorten ryhmä). Ryhmiä on nyt yhdeksän kahdeksalla eri paikkakunnalla, jotka ovat Helsinki, Turku, Tampere, Kouvola, Kuopio (2), Pori, Jyväskylä sekä Oulu / Pohjois-Suomi. Paikallisryhmien tapaamisia järjestettiin vuoden 2018 aikana yhteensä 33 (2017: 24, +38 %) kappaletta ja niissä käyntikertoja oli 266 (2017: 217) kappaletta ja kasvua kävijämäärissä tulikin edelliseen vuoteen nähden yli 20%. Ryhmien tapaamiset ja tapahtumat sisälsivät monenlaisia aktiviteetteja rennosta yhdessäolosta ja ruoanlaitosta vauhdikkaaseen Zones by Särkänniemi -reissuun.

Nuorisotoiminnan kehittäjä vieraili eri paikkakunnilla ryhmissä sekä tapaamassa vapaaehtoisia eri puolilla Suomea. Tällaisia paikkakuntia olivat muun muassa Tornio, Turku, Kuopio ja Oulu. Muutoin yhteyttä ryhmänvetäjiin pidettiin sähköpostitse, puhelimitse tai sosiaalisen median kautta.

Nuorten tapahtumat

Vuonna 2018 yhdistys järjesti adoptoiduille nuorille viisi tapahtumaa. Näistä viidestä tapahtumasta kolme järjestettiin paikkakunnilla, joilla yhdistys ei ole aiemmin nuorten tapahtumia järjestänyt. Uutena aluevaltauksena järjestettiin myös kaikkien aikojen ensimmäinen nuorten sunnuntaibrunssi, joka oli tykätty, herätti hyvää keskustelua jälkipalvelusta ja vastaavaa toimintaa toivottiin järjestettävän myös uudestaan. Tapahtumiin osallistui 50 nuorta ja osallistujamäärät sekä suullinen palaute kertoivat, että pelkästään adoptoiduille nuorille järjestettävät tapahtumat ovat tärkeitä ja tarpeellisia.

Vuoden 2018 nuorten tapahtumat:

- Pakohuonepeli - Mikkeli
- Nuorten sunnuntaibrunssi: Jälkipalvelut - Helsinki
- Megazone - Jyväskylä
- Flowpark - Turku
- Kuplafutis - Helsinki

Alunperin vuodelle 2018 suunniteltuja musiikki- ja mediapainotteisia työpajoja ei voitu järjestää resurssipulan ja muuttuneiden olosuhteiden vuoksi. Pajojen tulevaisuutta pohditaan tulevien vuosien osalta uudestaan.

Leiritoiminta ja leirikummit

Adoptioperheet ry:n leiritoiminta on vakiintunut viiteen leiriin vuodessa ja leirit järjestettiin yhdessä Lasten Kesä ry:n kanssa Hauhon lomakeskuksessa. Vuonna 2018 yhdistys järjesti ensimmäistä kertaa myös elokuussa pidemmän kesäleirin, joka oli suunnattu adoptoiduille lapsille ja nuorille. Muita yhdistyksen leirejä olivat tammikuun lasten leiri, huhtikuun nuorten leiri sekä elokuun ja marraskuun lapsi ja aikuinen -leirit. Osallistujia leireillä oli kaikkiaan 198 (2017: 142) ja kasvua edellisvuoteen olikin lähes 40 %. Leirit olivat jälleen todella tykättyjä ja niin suullinen kuin kirjallinenkin palaute osoitti, että tällaiselle toiminnalle on erityistä tarvetta. Leiripalautteiden keskiarvo oli 4,5 (asteikolla 1-5).

Edellä mainittujen yhteistyöleirien lisäksi nuorisotoiminnan kehittäjä kävi vierailemassa marraskuussa 2018 Torniossa Peräpohjan Opiston järjestämällä adoptio- ja sijaisperheiden leiriviikonlopulla.

Nuorisotoiminnan koordinaattori esitteli yhdistyksen toimintaa, tapasi adoptiovanhempia sekä -lapsia ja keskusteli myös mahdollisesta yhteistyöstä leiritoiminnan laajentamiseksi myös Lapin alueelle.

Leirikummit ovat nuoria täysi-ikäisiä adoptoituja ja yhdistyksen vapaaehtoisia, jotka tulevat leireille vanhemman vertaisnuoren ominaisuudessa. Vuonna 2018 yhdistys sai toimintaansa mukaan uusia leirikummeja ja vuoden lopussa heitä olikin listoilla yhteensä 12 (2017: 10). Uusia ja aikaisemmin toimineita leirikummeja koulutettiin maaliskuussa ja joulukuussa. Vuonna 2018 leireillä vieraili yhteensä seitsemän leirikummiä. Lisäksi vuonna 2018 toteutui järjestöyhteistyönä kaksi tuettua lomaa koko perheelle.

Nuorisojäsenet

Nuorisojäseniä oli vuoden 2018 lopussa 48 (2017: 23) ja määrä yli tuplaantui edellisvuodesta. Nuorisojäsenet pääsevät halutessaan mukaan yhdistyksen toimintaan muun muassa nuorisotoiminnan kehittämisryhmään, somevapaaehtoiseksi sekä leirikummiksi. Lisäksi nuorisojäsenet saavat halutessaan kuukausittain lähetettävän WhatsApp- uutiskirjeen yhdistyksen nuorisotoiminnasta.

Nuorisotoiminnan kehittämisryhmä

Nuorisotoiminnan kehittämisryhmä koostuu adoptoiduista nuorista eri puolilta Suomea. Nuoret tapaavat nuorisotoiminnan kehittäjän johdolla 2-3 kertaa vuodessa. Vuonna 2018 ryhmä tapasi maaliskuussa ja joulukuussa. Ryhmässä suunniteltiin nuorten kanssa tulevan vuoden toimintaa sekä yleisempiä nuorisotoiminnan linjoja. Ryhmän koko säilyi yhdeksässä jäsenessä kahden jäsenen luopuessa toiminnasta ja kahden uuden liittyttyä.

Tukinetin vertaischatit

Vuonna 2017 startanneissa Tukinetin vertaischateissa siirryttiin kokonaan nuorten chatteihin ja niitä järjestettiin vuoden 2018 aikana kuusi kappaletta nimellä "adonuorten vertaischatit". Teemat liittyivät juuriin, yksinäisyyteen, koulukiusaamiseen ja rasismiin. Chattien kävijämäärät laskivat kuitenkin alun jälkeen ja vapaaehtoisten lisäksi chattaajia oli yhteensä neljä. Adonuorten vertaischattien jatkoa mietitään seuraavan vuoden osalta.

Viestintä ja sosiaalinen media

Seuraajamäärät adoptoiduille nuorille suunnatuissa yhdistyksen viestintäkanavissa Instagramissa ja Snapchatissa jatkoivat kasvuaan vuonna 2018. Vuoden lopussa Instagram-kanavalla oli seuraajia yhteensä 295 (2017: 150) ja seuraajien määrä lähes tuplaantui ja Snapchatin seuraajamäärä oli 168 (2017: 80) ja yli tuplaantui edellisvuoteen verrattuna. Molempia kanavia koordinoi nuorisotoiminnan kehittäjä ja sisältöä niihin luotiin niin yhdistyksen kuin nuortenkin toimesta.

Myös WhatsApp-sovelluksen käyttö lisääntyi huomattavasti ja suurin osa viestinnästä nuorten vapaaehtoisten, nuorisojäsenten tai adoptoitujen nuorten kanssa tapahtui siellä. Myös nuorisojäsenten kuukausittain lähetettävä uutiskirje lähetettiin WhatsAppin kautta ja sen tilasi noin puolet (23) nuorisojäsenistä. Myös Facebookia hyödynnettiin nuorisotoiminnan koordinoinnissa, mutta hyvin satunnaisesti ja lähes kaikki viestintä on siirtynyt nuorten osalta muihin kanaviin.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite Vuosina 2015-2017 perustetut lasten ja nuorten paikallisryhmät jatkavat toimintaansa, ja vuoden 2018 lopussa toimii neljä uutta ryhmää. Lapsille ja nuorille järjestetään tapahtumia valtakunnallisesti.	Tavoite Leiritoiminnan jatkaminen ja laajentaminen valtakunnallisesti, mahdollisimman montaa palvelevaksi.	Tavoite Saadaan lisää aktiivisia nuoria toimintaan, joka edistää yhdistyksen nuorisotoimintaa.
Tavoitteen toteutuminen Yhtä lukuun ottamatta (Vaasa) kaikki aikaisemmin perustetut nuorten ryhmät jatkoivat toimintaansa ja niiden lisäksi uusia ryhmiä perustettiin kolme (Jyväskylä, Pori ja Oulu/Pohjois-Suomi). Nuorille järjestettiin tapahtumia usealla uudella paikkakunnalla (Helsinki, Mikkeli, Turku, Oulu ja Jyväskylä).	Tavoitteen toteutuminen Hyvin toiminutta leiriyhteistyötä jatkettiin Lasten Kesä ry:n kanssa ja leirejä järjestettiin viisi. Näiden lisäksi nuorisotoiminnan kehittäjä vieraili Torniossa adoptio- ja sijaisperheiden leiriviikonlopulla kartoittamassa tilannetta ja leirin järjestämistä myös Pohjois-Suomessa.	Tavoitteen toteutuminen Nuoria rekrytoitiin mukaan toimintaan aktiivisesti sosiaalisen median, tapahtumien ja paikallisryhmien kautta. Nuorisojäsenten määrä tuplaantui edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2018 yhdistys sai uusia aktiivisia nuoria mukaan toimintaamme. Nämä nuoret ovat toimineet muun muassa nuorisotoiminnan kehittämisryhmässä, leirikummeina, somevapaaehtoisina sekä avustaneet sisällön tuottamisessa yhdistyksen blogiin ja lehteen.

Vaikuttamistyö

Adoptioperheet ry on vahva, vaikuttava ja vakavasti otettava toimija suomalaisella adoptiokentällä. Yhdistys on riippumaton toimija, ja jäsenet viestivät yhdistykselle adoptioon liittyvistä epäkohdista, joiden korjaamiseksi yhdistys tekee työtä. Vaikuttamistyö on luonteeltaan pitkäjänteistä, sillä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen vaatii aikaa ja johdonmukaisuutta. Aikaansaatujen muutosten lista on kuitenkin vaikuttava.

Lastensuojelu- ja adoptiokentän välisen keskustelun lisääminen

Vuoden 2018 yksi painopiste vaikuttamistyössä oli lastensuojelun ja adoptiokentän välisen keskustelun lisääminen. Tavoitteena on edistää avoimen adoption tunnettuutta ja käyttöä suomalaisessa lastensuojelussa. Vuonna 2018 julkaistiin toteuttamamme tutkimus lastensuojelullisen adoption käytöstä Suomessa sekä lapsia ja perheitä kohtaavien sosiaali- ja terveysalan ammattilaisista asenteista

lastensuojelullista adoptiota kohtaan. Tutkimus ja tulosten tunnetuksi tekeminen toteutetaan testamenttilahjoituksena saaduilla varoilla, jotka on osoitettu nimenomaan kotimaisen adoptiotoiminnan kehittämiseen. Tutkimus toteutettiin yhteistyössä Lastensuojelun Keskusliiton, Pelastakaa Lasten ja Tampereen yliopiston kanssa. Tutkimusta esiteltiin ammattilaisille valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä Turussa.

Vuonna 2012 voimaan astunut adoptiolaki mahdollisti lain tasolla aivan uuden käytännön Suomessa – kotimaan avoimen adoption, jossa adoptiolapsella on oikeus pitää yhteyttä biologiseen vanhempaan tai vanhempiin. Yhdistyksen tavoite avoimen adoption suhteen on lisätä sekä yleistä, että ammattilaisten tietoutta avoimesta adoptiosta. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on saada lastensuojelulakiin kirjaus, että (avointa) adoptiota harkittaisiin lastensuojelussa tasaveroisena vaihtoehtona pitkäaikaiselle huostaanotolle aina lapsen etua ja tilannetta kartoitettaessa.

Alkuvuodesta ilmestynyt opas Adoptioperhe lastensuojelun asiakkaana on kolmas yhteinen teema lastensuojelun kanssa. Yhdistys lähestyi sosiaalialan ammattilaisia ja ammattiin opiskelevia, jotta adoptioperheiden erityiskysymykset tulisivat tunnetuiksi. Vuoden aikana järjestettiin koulutus yhteistyössä Laurea ammattikorkeakoulun kanssa tuleville sosiaalialan ammattilaisille adoptioperheiden kohtaamisesta sekä lastensuojelusta. Koulutukseen osallistui 23 sosiaali- ja rikosseuraamusalan opiskelijaa. Opasta jaettiin myös valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä Turussa sekä sosiaalialan asiantuntijapäivillä Jyväskylässä.

Perhevapaat

Yhdistys jatkoi perhevapaaudistuksen vaikuttamistyötä tehden yhteensä 95 päättäjätapaamista perhevapaaudistuksen ja perhevapaiden tulevan kehittämisen osalta tavaten päättäjiä jokaisesta eduskuntapuolueesta, eri puolueiden puoluetoimistoista, työmarkkinajärjestöistä, nuoriso- ja opiskelijajärjestöistä, työeläkevakuuttajista ja muista merkittävistä yhteistyökumppaneista.

Vuoden aikana järjestettiin #samalleviivalle ja #lastentasaarvo -avainsanoja hyödyntäneet sosiaalisen median kampanjat, joiden välityksellä lisättiin tietoutta adoptioperheiden perhevapaiden epäkohdista. Kampanjan osana toteutettiin videovaikuttamiskampanja, joka tavoitti Youtube-katselukertoina noin 2400 henkilöä ja Facebookin kautta tavoitettuna henkilöinä yli 15.000 henkilöä.

Keväällä Suomen hallitus päätti osana kehysriiheä tehdä osittaisen perhevapaaudistuksen, jossa myös adoptioperheiden perhevapaat paranivat. Lausunnossaan sairaskorvauslaista yhdistys lausui seuraavasti:

Selkeitä parannuksia nykyiseen järjestelmään ovat:

- Luopuminen adoptoitavan lapsen seitsemän vuoden ikärajalta lapsen perheeseen tulon hetkellä
- Adoptiovanhempien vanhempainpäivärahauden piteneminen 233 päivään
- Isyysrahan maksaminen myös yksin adoptoivalle naiselle
- Isyysrahauden piteneminen perheille, jotka adoptoivat kerralla useamman lapsen
- Minimipäivärahan maksaminen työ- ja opiskelupäiviltä myös adoptiovanhemmille
- Luottamustoimen poistaminen ansiotyöksi laskettavista tehtävistä

Pyysimme ministeriötä kiinnittämään huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Perhevapaalainsäädännössä on syytä luopua eriarvoisuutta luovista termeistä vapaille perheissä, joihin syntyy tai adoptoidaan lapsi. Nykykäytännöstä seuraavat esimerkiksi erilaiset päivärahaosaprosentit synnyttävälle äidille (90 %, 56 pv) ja adoptioäidille (70 %) perhevapaansa alussa. Adoptiovanhemmat jäävät terminologian vuoksi ulkopuolelle myös monien työehtosopimusten mahdollistamista palkallisista jaksoista perhevapaan aikana.

- Yli 3-vuotiaasta lasta hoitavalle adoptiovanhemmalle ei kerry eläkettä perhevapaiden ajalta (Työntekijän eläkelaki 19.5.2006/395, 2 § 5).
- Adoptiolautakunnan lupavaatimus vanhempainpäivärahan edellytyksenä tulee olla yhtäläinen kotimaan ja kansainvälisessä adoptiossa. Samoin tulee huolehtia, että ilman palvelunantajaa, mutta lain mukaisesti adoptoivilla, adoptioluvan omaavilla adoptiovanhemmilla on oikeus vanhempainrahoihin riippumatta siitä, onko palvelunantaja mukana prosessissa (vrt. Adoptiolaki 22/2012 42 §).
- Isyysrahaa tulee maksaa adoptioäidin avio- tai avopuolisolle samoin edellytyksin kuin biologisen äidin avio- tai avopuolisolle. Rajaamiselle adoptioäidin tapauksessa vain aviopuolisolle ei ole perustetta.
- Lapsen kuollessa vanhempainrahakauden aikana vanhemmat ovat erilaisessa asemassa. Biologinen äiti voi saada enintään 105 päivää äitiysrahaa, adoptioäiti enintään 12 päivää vanhempainrahaa ja biologinen tai adoptioisä enintään 18 päivää isyysrahaa.
- Perustelutekstissä mainitaan, että perheensisäisessä adoptiossa henkilö adoptoi aviopuolisonsa biologisen lapsen. Lapsen biologinen suhde vanhempaansa ei ole perheensisäisen adoption edellytys.

Yhdistys jatkaa vielä toteutumattomien perhevapaiden elementtien osalta vahvaa vaikuttamistyötä mm. vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja tulevilla hallitusohjelmaneuvoitteluuksissa.

Muu vaikuttamistyö

Adoptioperheet ry on edustanut jäsenistöään Valviran alaisen adoptiolautakunnan täysistunnossa ja nosti siellä esiin adoptioperheiden tarpeita. Adoptiolautakunta kokoontui vuonna 2018 kolme kertaa. Adoptiopalmaksujen nousun myötä oli tarpeen tarkistaa adoptiotukien tasoa ja marraskuussa 2018 tulleen päätöksen mukaan adoptiotukeen tehtiin korotus vuoden 2019 alusta.

Kaikkien perheiden Suomi -hanke on Monimuotoiset perheet -verkoston vaikuttamistyön hanke. Hankkeen tarkoitus on tehdä perhepolitiikan ja -työn kehittämis- ja vaikuttamistyötä kymmenen itsenäisen järjestön (Adoptioperheet, Familia, KÄPY – Lapsikuolemaperheet, Lapsettomien yhdistys Simpukka, Perhehoitoliitto, Sateenkaariperheet, Suomen Monikkoperheet, Suomen nuoret lesket, Suomen Uusperheiden Liitto ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto) tiiviinä yhteishankkeena. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä haasteita, etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön kehittäjien tietoisuuteen. Jatkohankkeen erityinen painopiste on työelämään vaikuttaminen. Adoptioperheet jatkaa vaikuttamistyötä osana tätä hanketta.

Yhdistyksen jäsenkuntaa rohkaistiin osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä vaikuttamaan paikallistasolla ja toimialakohtaisesti. Yhdistys on antanut käytännön vinkkejä esimerkiksi kotihoidontuen kuntalisän saamiseksi adoptioperheille ja perhevapaan palkallisen osan saamiseksi työehtosopimukseen julkaisemalla ja päivittämällä jäsenistölle suunnattuja edunvalvontapohjia nettisivuilla. Yhdistys on suunnitellut vaalitavoitteet eduskuntakaudelle 2019-2023. Jäsenistöä on rohkaistu yhteistyöhön paikallisten kunnallisvaikuttajien kanssa. Laaja-alainen tapaaminen toteutui Helsingissä, jossa sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari kutsui koolle neuvolan, varhaiskasvatuksen, perheneuvolan ja kaupungin adoptioyksikön johtoa sekä yhdistyksen edustajia.

Yhdistys osallistui adoptiokeskusteluun pohjoismaisten toimijoiden kesken. Yhdistys osallistui NAC:in kokouksiin sekä lähetti EurAdoptin kokoukseen edustajat.

Yhdistys on tehnyt yhteistyötä kaikkien adoptiotahojen kanssa: Helsingin kaupunki, Interpedia ry, Pelastakaa Lapset ry, Yhteiset Lapsemme ry, aikuisten adoptoitujen yhdistykset (Aikuiset adoptoidut ry, Kansainvälisesti adoptoidut aikuiset ry ja Vuxna Internationellt Adopterade i Finland rf), adoptiokuraattori ja adoption keskusviranomaisen sekä Valviran alaisuudessa toimiva adoptiolautakunta. Yhdistys osallistui Adoptoitujen päivänä 13.3. yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa #adoptionilo-kampanjaan ja World

Adoption Day -päivänä 9.11. Jäsenistö on nostanut tärkeäksi teemaksi rasismien vastaisen toiminnan ja yhdistys vastasi haasteeseen resurssiensa puitteissa.

Yhdistyksen hallitus päätti ottaa osaa DNA-testauskeskusteluun alan kehittymisestä ja DNA-testauksesta omien juurien löytämisessä. Yhdistys järjesti kaksiosaisen seminaarisarjan lokakuussa Helsingissä ja Tampereella. Seminaareissa käsiteltiin DNA-testausta lääketieteen, etiikan, yksityisyyden ja kokemusasiantuntijuuden näkökulmista sekä osallistujien toiveiden mukaisesti. Seminaareihin osallistui paikan päällä yhteensä 93 henkeä ja striimauksen kautta 135 henkeä. Seminaarien tallenteet löytyvät yhdistyksen nettisivuilta ja YouTube-kanavalta.

<p>Tavoite Lastensuojelu- ja adoptiokentän toimijoiden välisen keskustelun lisääminen ja avoimen adoption edistäminen</p> <p>Adoptioerhe lastensuojelun asiakkaan -opas tavoittaa perheiden lisäksi ammattilaiset</p>	<p>Tavoite Perhevapaiden yhdenvertaistaminen suhteessa muihin lapsiperheisiin</p>	<p>Tavoite Muu vaikuttamistyö -adoptiotukien nostaminen -uusien yhteistyömuotojen ja kumppanien löytäminen -tiedon lisääminen kansallisen adoptio-ohjelman tarpeellisuudesta ja jälkipalveluiden ongelmakohtista ja ratkaisuista</p>
<p>Tavoitteen toteutuminen Toimijoiden välinen keskustelu lisääntyi ammattilaispäivillä, ja avoimesta adoptiosta lisättiin tietoutta päättäjien ja alan ammattilaisten keskuudessa.</p> <p>Vuoden aikana järjestettiin koulutusta tuleville sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille.</p>	<p>Tavoitteen toteutuminen. Suomen hallitus päätti kevään kehysriihessä osittaisesta perhevapaaudistuksesta. Adoptioerheiden perhevapaat yhdenvertaistuivat huomattavasti suhteessa muihin lapsiperheisiin, mutta tulevaisuuteen jäi vielä korjattavia toimia.</p>	<p>Tavoitteen toteutuminen Yhdistys nosti adoptiotuen epäkohtia esiin päättäjätapaamisissa ja STM:n päätöksen mukaisesti adoptiotuki nousee vuoden 2019 alusta. Uusien yhteistyömuotojen ja -kumppaneiden kartoitus on menossa jatkuvasti. Adoptio-ohjelman tarpeellisuutta on korostettu päättäjätapaamisissa ja yhdistyksen tavoitteena on saada se osaksi kansallista lapsistrategiaa.</p>

Viestintä

Adoptioerheet ry on profiloitunut adoptiotiedon, vertaistuen ja edunvalvonnan osaajaksi. Vuoden 2018 aikana uusimme yhdistyksen visuaalisen ilmeen. Tavoitteenamme ilmeen uudistamisessa oli kuvata adoption montaa näkökulmaa, jotta myös aikuiset adoptoidut voisivat samaistua paremmin yhteisöömme. Uudistaminen oli tarpeen myös vedotaksemme meille tärkeään ryhmään, nuoriin adoptoituihin. Päädyimme useasta kolmiosta tyyliin a-kirjaimen, joka kuvaa adoption eri osapuolia ja teemojen monia ulottuvuuksia. Uusi visuaalinen ilme vietiin läpi kaikissa kanavissa, ja kaikissa viestinnässä haettiin entistä yhtenäisempää ja tunnistettavampaa ulkoasua.

Verkkosivujen uudistaminen oli vuoden 2018 suurin yksittäinen viestintäteko, sillä teknisen alustan vaihdon lisäksi olemme kuratoineet sisältöjä ja jäsenelleet tiedon uudestaan eri kohderyhmien mukaan, kuten alkukartoituksessa jäsenemme toivoivat. Kyselymme mukaan verkkosivuillemme käydään etsimässä tietoa

adoptiosta ja tapahtumista, ja näiden löytymistä helpotettiin. Uudistukset saivat positiivisen vastaanoton, mutta sisältöjen löytymiseen ja hakukoneoptimointiin on vielä kiinnitettävä huomiota.

Entistä tärkeämpänä teemana ja kohderyhmänä ovat olleet aikuiset adoptoidut. Ensimmäisenä yhteisenä vuotena olemme luoneet keskusteluyhteyttä ja luottamusta, etsineet heidän joukostaan uusia sisällöntuottajia ja kartoittaneet aikuisten adoptoitujen kannalta tärkeitä aiheita. Myös ruotsinkielistä sisältöä on lisätty aikaisempaan verrattuna huomattavasti. Aikaisemmillä verkkosivuilla oli vain yksi ruotsinkielinen kokoomasivu, mutta nyt kaikki päätason sivut on käännetty, ja alasivuja käännetään vapaaehtoisvoimin pikkuhiljaa. Isompien kokonaisuuksien kääntämiseen, kuten oppaisiin, etsitään jatkuvasti rahoitusta.

Edunvalvonnan ja vaikuttamistyön tueksi toteutimme tietoa visualisoivia kuvia Twitter-kampanjoihin sekä esitteitä, joissa tieto on tiivistetysti voitu ojentaa tapaamisten yhteydessä. Toimintavuoden erityisen satsaus olivat vaikuttamisvideot, jotka levisivät sosiaalisessa mediassa.

Pyrimme käyttämään rajalliset resurssimme jäsenten kannalta hyödyllisellä tavalla. Niinpä mittaamme säännöllisesti kohderyhmän suhtautumista käyttämiimme kanaviin ja esiin nostamiimme aiheisiin. Eri kanavilla on erilaiset profiilit ja tavoitteet, esimerkiksi Twitterissä keskityimme enemmän päättäjille ja medialle viestimiseen, kun taas Facebook on jäsenille suunnattu.

Jäsentemme mielestä viestintämme on yleisesti 8 arvoista (asteikolla 1-10). Kysyimme myös vaikutelmaa meistä adoption asiantuntijana (arvosana 3,9 asteikolla 1-5), kyvystämme luoda yhteisöllisyyttä (3,6 asteikolla 1-5), ja herättää yhteiskunnallista keskustelua (3,6 asteikolla 1-5).

Viestintäämme luonnehditaan mm. sanoilla: ”Asiantunteva, ystävällinen, iloinen” ja ”Aktiivista pöhinää”.

Yhdistyksen käytössä olevat kanavat:

- verkkosivut, joilta löytyy tapahtumakalenteri, tiedot vertaistuesta eri muodoissaan sekä laaja materiaalipankkimme adoptiotiedosta helposti ymmärrettävässä muodossa

Verkkosivujen uudistamisen yhteydessä kysyimme jäseniltämme vanhojen verkkosivujen käytettävyydestä. Tulosten perusteella pääasiallinen syy vierailta sivuillamme oli etsiä tietoa tapahtumista ja adoptiosta, sekä löytää vertaistukea. Myös verkkosivujen statistiikka osoittaa, että verkkosivut palvelevat tietopankkina, joten niiden luonne saa olla suhteellisen staattinen. Vanhojen sivujen visuaalisuutta ei koettu kovin onnistuneeksi (arvosana 3 välillä 1-5). Vastaaajista 53 % piti järkevänä jäsentää tieto kohderyhmän mukaan. Sivulla olevan tiedon sanottiin kuitenkin olevan hyvin ymmärrettävissä.

Uudet verkkosivut on toiveen (kysely tammikuussa 2018) mukaisesti jäsenelty kohderyhmien mukaisesti tiedon ja toiminnan alle. Kalenteri tapahtumineen löytyy heti etusivulta. Uudistuksen jälkeen kysyimme kohderyhmältä uudelleen, ja tiedon löydettävyyks oli parantunut: asteikolla 1 helppo ja 5 vaikea vanhat sivut saivat keskiarvoksi 2,9 ja uudet 1,5. Kaiken kaikkiaan sivut palvelivat käyttäjiään hyvin, sillä kun arvo 1 on erinomaisesti ja 2 hyvin (asteikolla 1-5, jolloin 5 on huonoin), saimme keskiarvoksi 1,5.

- jäsenlehti, joka on laadukas, arvostettu ja jäsenistön toiveesta edelleen paperinen, ilmestyy 4 krt/v ja on ainoa Suomessa ilmestyvä, adoptioaiheisiin keskittyvä julkaisu, joka toteuttaa sisältöä sekä suomeksi, että ruotsiksi.

Vuoden 2016 laajassa jäsenkyselyssä lehteä pidettiin hyvin tärkeänä, asteikolla 1-5 (5 paras), tulos oli 4,4 ja 82 % vastaajista luki lehden aina sen ilmestyttyä. Vuonna 2018 samaan kysymykseen vastaus oli asteikolla 1-10 (10 paras) 8,6. Vaikka viestintämme on monipuolistunut, ja erityisesti läsnäoloa sosiaalisessa mediassa kehitetty, lehti on silti monelle kanavistamme tärkein.

Vuoden ensimmäisenä lehtenä painatettiin erillisellä rahoituksella toteutettu opas, Adoptioperhe lastensuojelun asiakkaana, jossa yhdistyivät kokemuspuheenvuorot ja ammattilaisten kirjoitukset. Muut teemanumerot olivat 2/18 Adoptionilo, 3/18 Terveys ja 4/18 Kotimaan adoptio. Painosmäärä on pidetty jonkin aikaa samansuuruisena, noin 2000 tienoilla, mutta erityisistä satsauksista, kuten Adoptioperhe lastensuojelun asiakkaana -oppaasta, on otettu laajempaa jakelua varten isompi painos verkosta löytyvän näköistiedoston lisäksi.

- sähköinen jäsentiedote, jossa kerrottiin kuukausittain adoptiokentän kuulumisista ja tapahtumista

Laajan kyselymme perusteella (2016) toivottiin erityisesti tietoa adoptioteemaisista tapahtumista. Tiedotamme myös muiden adoptiotoimijoiden tapahtumista palveluksemme mahdollisimman hyvin eri puolilla Suomea asuvia jäseniämme. Myös edunvalvonnan uutiset ovat toivottuja. Tänä vuonna meillä onkin ollut poikkeuksellisen iloisia uutisia tältä saralta!

Olemme vasta vuoden 2016 lopusta voineet seurata uudella työkalulla jäsentiedotteen avausprosenttia, ja se on keskimäärin 35 % (yleinen keskiarvo avauksista ei-voittoa tavoittelevilla organisaatioilla on 20 % luokkaa).

- WhatsApp-tiedote, jossa kerrotaan nuorisotoiminnan kuulumisista sekä nuoria kiinnostavista tapahtumista ja joka lähetetään kuukausittain nuorisojäsenille. Tiedotteella oli vuoden 2018 lopussa 23 tilaajaa.

- blogi, jossa yhdistyksen työntekijät, vapaaehtoiset ja jäsenkunta bloggaavat nostaen esiin adoptioon liittyviä ajankohtaisia asioita ja ilmiöitä

Blogissa on julkaistu noin kerran kuussa kirjoituksia, kirjoittajina ovat olleet sekä adoptoidut itse, adoptiovanhemmat, työntekijämme ja yhteistyökumppanit. Blogia ei ole vielä löydetty riittävästi, se on viestintäkyselymme perusteella vastaajille aika tuntematon. Toistaiseksi ei ole löytynyt vakituisia nettibloggaajia, ja blogin profiili ja kohderyhmä kaipaavat vielä pohdintaa.

- Facebook, jossa jaamme yhdistyksen sivuilla itse tuottamiamme ja muilta poimittuja sisältöjä adoptioperheitä kiinnostavista asioista, lisäksi Facebookissa on suljettuja ryhmiä vapaaehtoisille

Kyselyssämme eräs vastaaja totesi: ” Pieni maa, pienet piirit -> kaikki eivät halua jakaa ajatuksiaan somessa/ryhmissä lasten yksityisyyden vuoksi ja perheillä olisi kuitenkin paljon annettavaa.” Facebook on kuitenkin kyselyn perusteella mieluinen kanava, ainakin adoptiovanhempien keskuudessa, sillä se on nopea ja siellä tämä kohderyhmä muutenkin viettää aikaa. Kovin yhteisöllinen Facebook-seinämme ei ole, juuri yllämainitusta syystä. Jakoja ja kommentteja on vain vähän, sen sijaan suljetuissa tai salaisissa ryhmissä käydään vilkastakin keskustelua. Facebookin seuraajamäärä on kasvanut tasaisesti (2017 lopussa: 1630, 2018 lopussa: 2114, + 30 %), ja tavoitamme entistä enemmän ihmisiä teoriassa, mutta algoritmit muuttuvat jatkuvasti. Myös hallinnointi- ja raportointityökaluissa on ollut muutoksia, joten seurannan jatkuvuus on haaste.

- Twitterissä viestitään päättäjille ja medialle adoptiosta ja osallistutaan käynnissä oleviin, adoptiota sivuaviin tai koskeviin keskusteluihin.

Myös Twitter-tilimme seuraajat ja seuratut ovat lisääntyneet viime vuodesta merkittävästi. Seuraajamäärämme on kasvanut, vuoden 2017 lopussa heitä oli 1290 ja vuoden 2018 lopussa 1530 (+ 19 %). Osa luottamushenkilöistämme ja vapaaehtoisistamme osallistuu näkyvästi meitä lähellä oleviin teemoihin Twitterissä.

- Instagram, jossa viestitään kevyesti toiminnastamme ja toimiston arjesta. Käytössä on kaksi Instagram-tiliä: @adoptioerheet, jolla kuvataan yhdistyksen toimintaa, ja @adonuoret, jolle nuorisotoiminnan kehittäjä ja adoptoidut nuoret tuottavat sisältöä.

Adoptioerheiden Instagram-tilillä oli vuoden 2018 lopussa 817 seuraajaa (+ 267 / 49 %, 2017: 550 seuraajaa).

- Snapchat, jossa viestitään kevyesti toiminnasta, ja joka on suunnattu etenkin nuorille adoptoiduille.

- Youtube-kanava

Vuonna 2018 olemme tuottaneet useita vaikuttamistyöhön liittyviä videoita perhevapaaudistuksista (katsontakertoja kolmelle videolle yhteensä 2398 kpl) ja niistä absurdeista mutta todellisista tilanteista, joihin adoptioerheet joutuvat palvelujärjestelmässämme (katselukertoja lokakuussa 2018 julkaistuille kolmelle videolle 223 kpl toistaiseksi). Myös lokakuiset DNA-seminaarien yleiset osiot löytyvät täältä tallennettuna. Helsingin osuutta on katsottu yli 80 kertaa, ja Tampereen vastaavaa yli 60 kertaa.

Tavoite	Tavoite	Tavoite
Järjestön tuottaman, lastensuojelullista adoptiota käsittelevän tutkimuksen tuottama tieto välittyy ammattilaisille ja vaikuttajille sekä herättää yleistä keskustelua. Samalla tietoisuus avoimesta adoptiosta kasvaa.	Jäsenviestintä vastaa jäsenten tarpeita ja toiveita, ja se innostaa lähtemään mukaan toimintaan. Myös uusi kohderyhmä eli aikuiset adoptoidut kokevat yhdistyksen omakseen.	Yhdistyksen nettisivut uudistetaan. Samalla uudistetaan yhdistyksen visuaalinen ilme palvelemaan erityisesti verkkoviestinnän tarpeita.
<p>Tavoitteen toteutuminen</p> <p>Tapasimme päättäjiä jokaisesta eduskuntapuolueesta, työmarkkinajärjestöistä, työeläkejärjestöistä sekä puolueiden puoluetoimistoilta.</p> <p>Lanseerasimme tunnistein #pysyväkotilapselle, jota käytettiin erityisesti helmi- ja toukokuussa Twitterissä käynnissä oleviin keskusteluihin.</p> <p>Osallistumisissa ammattilaistapahtumiin painotimme juuri lastensuojeluaspektia, ja olimme omalla osastolla valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä Turussa syyskuussa sekä maaliskuussa sosiaalialan asiantuntijapäivillä Jyväskylässä.</p>	<p>Tavoitteen toteutuminen</p> <p>Jaot ja kommentointi ovat säilyneet ennallaan, mutta tavoitamme enemmän ihmisiä. (FB-tykkääjät + 484 kpl vuonna 2018 eli 30 % kasvu) .</p> <p>Myönteiseksi palautteeksi aikuisten adoptoitujen osalta katsomme myös jo toisen aikuisten adoptoitujen yhdistyksen, Aikuiset Adoptoidut ry:n, päätöksen liittyä meihin (vuonna 2017 liittyi Adopterade Finland rf).</p> <p>Jäsenemme ovat saadun palautteen mukaan erityisesti arvostaneet edunvalvonnallista ja vertaistuellista jäsenviestintää.</p>	<p>Tavoitteen toteutuminen</p> <p>Uudistuneet nettisivut julkaistiin huhtikuussa 2018. Palautteen perusteella onnistuimme tiedon uudelleen järjestelyssä kohtuullisesti, arvosana on hieman alle kolme. Viestintä- ja järjestösihteerit teettää vielä muutaman täsmähaastattelun käytettävyydestä eri kohderyhmien satunnaisille edustajille.</p>

Varainhankinta

Yhdistyksen taloudesta vastaavat toiminnanjohtaja ja hallitus. Taloustilanteen seuraamiseksi hallitukselle toimitettiin välitilinpäätös kolmesti vuoden aikana. Kirjanpito on ulkoistettu ja sähköiseen kirjanpitoon siirtymistä valmisteltiin syksyllä 2018. Kirjanpitotoimiston suunnitelmien muututtua varsinainen sähköiseen kirjanpitoon siirtyminen siirtyi alkuvuoteen 2019. Tilintarkastuksen on hoitanut Tilintarkastusrengas Oy.

Suurimmat tulonlähteet olivat STEA:n yleisavustus, projektiavustukset ja jäsenmaksut. Tavoitteena oli säilyttää jäsenmäärä ja jäsenmaksuista saatavat tuotot. Jäsenmäärä säilyi edeltävän vuoden tasolla ollen vuoden vaihteessa 2915 (2017: 2930). Avustuksia on saatu säätiöiltä ja kunnilta kehittämishankkeisiin ja paikallistoimintaan.

Yhdistyksen toimintaa järjestivät vapaaehtoiset valtakunnallisesti. Vapaaehtoisten järjestämiä ryhmiä ja niiden toimintaa tuettiin rahallisesti. Vapaaehtoiset olivat toiminnallaan mukana kaikilla ydinosa-alueilla: viestinnässä, vaikuttamistoiminnassa, vertais- ja paikallistoiminnassa sekä nuorisotoiminnassa ja näiden kehittämistyössä.

Tavoite Yleisavustus nousee tarvetta vastaavalle tasolle.	Tavoite Yhdistyksen jäsenmäärä ei laske.	Tavoite Kunnilta ja säätiöiltä saadaan rahoitusta paikallis- ja kehittämistoimintaan.
Tavoitteen toteutuminen Yleisavustus nousi 198 000 euroon (2017: 160 000 €).	Tavoitteen toteutuminen Jäsenmäärä säilyi lähes ennallaan, 2915 jäsenessä (2017: 2930).	Tavoitteen toteutuminen Toiminnalle saatiin tukea Helsingin ja Tampereen kaupungeilta sekä Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiöltä.

Luottamushenkilöt, henkilökunta, toimitilat ja jäsenyydet

Yhdistyksen hallitukseen kuului puheenjohtaja (Pauliina Pulkkinen), kuusi varsinaista jäsentä (varapuheenjohtaja Sanna Kaijanen sekä Miia Jalonen, Joonas Lyytinen, Laura Paloposki, Sari Valkeapää ja Leena Virtanen) ja yksi varajäsen (Rita Koivisto). Hallituksen kokouksia pidettiin viisi kappaletta.

Yhdistyksellä oli pysyvästi käytettävissään 2,8 kokopäiväistä työntekijää vastaava henkilöstöresurssi. Vakituiset työntekijät ovat osa-aikainen viestintä- ja järjestösihteeri, vapaaehtoistoiminnan koordinaattori (opintovapaalla 20.8. alkaen) ja toiminnanjohtaja. Paikka auki I -hankkeen rahoituksella työskenteli nuorisotoiminnan kehittäjä. Lisäksi vuoden aikana palkattiin suunnittelija mentorihankkeeseen sekä Paikka Auki II -hankkeen turvin järjestötyöntekijä.

Työntekijöiden hyvinvointia tukivat työterveyshuolto, liikunta- ja kulttuurikortti sekä mahdollisuus työnohjaukseen. Toiminnan rajun kasvun ja monipuolistumisen myötä henkilökunnan työpanos oli maksimaalisessa käytössä.

Yhdistyksen toimitilat (Kotola) Helsingin keskustassa mahdollistivat tapahtumien ja koulutusten järjestämisen. Yhdessä Familia ry:n ja Supli ry:n kanssa vuokratut tilat olivat tehokkaassa käytössä. Syyskuussa toimitila muuttivat Yrjönkadulta Lintulahdenkadulle Helsingin Sörnäisiin yhteistyön jatkuessa muiden Kotolan yhdistysten kanssa.

Adoptioperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Fingo ry:een (aik. Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa), SOSTEen, Hyvinvointiala HALI ry:een (aik. Sosiaalialan Työntajat) ja Nordic Adoption Counciliin.

MENTORIHANKE

Huhtikuussa 2018 Adoptioperheet ry käynnisti kolmivuotisen, STEA:n rahoittaman valtakunnallisen mentorihankkeen. Hanke on kaksikielinen ja kohderyhmänä toimivat sekä eri ikäiset adoptoidut että adoptiovanhemmat ja -perheet. Mentoritoiminta on matalan kynnyksen varhainen tukimuoto, jonka peruspilarina toimii adoptoitujen sekä adoptioperheiden kokemusasiantuntijuus.

Hankkeen eteneminen vuonna 2018

Alustustyö

Hanke käynnistettiin huhtikuun puolessa välissä tekemällä vertailuanalyysi ja alustustyö, jonka pohjalta hankkeen mentorimalli sekä koulutuskokonaisuus koottiin. Kartoitimme muiden järjestöjen olemassa olevia toimintamalleja vastaavanlaisissa hankkeissa. Haastatellut 13 toimijaa tarjosivat hyödyllisiä näkökulmia ja tietoa, joista laadittiin yhteenveto.

Suunnitteluvaiheessa panostettiin tiedon keräämiseen ajankohtaisten seminaarien ja koulutusten avulla. Myös mentoritoiminnan edelläkävijä MentorSverigen toimintaan ja toimintamalleihin tutustuttiin seminaarin muodossa. Eri muotoja kartoitettiin muissa Pohjoismaissa sekä Euroopassa. Vakiintunutta, vastaavanlaista mentoritoimintaa adoptoiduille ei toimintamuotona muista maista löytynyt.

Kohderyhmille teetettiin loppukesästä kysely hankkeeseen liittyen. Kyselyssä kartoitettiin kohderyhmien toiveita, odotuksia, ideoita ja huomioita mentorimalliin, koulutuspakettiin, hankkeen toteutukseen sekä sisältöön liittyen. Kyselyyn vastasi 29 henkilöä. Vastaukset olivat harkittuja ja selkeästi ilmaistuja, ne tarjosivat paljon tietoa suunnittelutyöhön. Kyselystä laadittiin kooste, jota on hyödynnetty mentoritoimintaa suunniteltaessa.

Mentorimalli ja koulutuskokonaisuus

Hyväksi koettuja sekä toimivia toimintamalleja muokattiin ja kehitettiin hankkeelle, toiminnalle sekä kohderyhmälle sopivaksi. Valmis mentorimalli käydään vielä läpi ohjausryhmän, toimiston henkilökunnan sekä hallituksen kanssa. Ohjausryhmä koostuu seuraavien tahojen ammattilaisista ja kokemusasiantuntijoista: Pelastakaa Lapset ry, Interpedia ry, Helsingin kaupungin adoptiotoimisto, Yhteiset Lapsemme ry ja Aikuisten adoptoidut ry.

Mentorien koulutuspakettia kehitettiin rinnakkain mentorimallin kokoamisen yhteydessä. Kaksikielinen koulutuspaketti viimeistellään tammikuun 2019 aikana ja ensimmäiset koulutukset toteutetaan helmikuussa Helsingissä, Vaasassa maaliskuussa ja Tampereella huhtikuussa, mentoriehdokkaiden asuinpaikkakuntien mukaisesti sekä kaksikielisyys huomioiden.

Hankkeen viestintä, verkostoituminen ja mentoreiden rekrytointi

Viestintää varten laadittiin vuoden aikana sekä suomeksi että ruotsiksi eri mittaisia ja sisältöisiä tekstipohjia mentoritoimintaan sekä hankkeeseen liittyen. Graafikolta tilattiin pari eri mainosta, joita välitettiin

Adoptioperheiden sosiaalisen median kanavien kautta, lehdessä sekä uutiskirjeissä. Adoptioperheet lehdessä oli alkukesästä artikkeli mentoritoiminnasta. Hankkeelle luotiin oma sivu Adoptioperheiden verkkosivuille ja hankkeella on oma ulkoasu ja logo. Hanketta markkinoitiin kohderyhmien omissa Facebook-ryhmissä, ammattilaislehdissä ja paikallisryhmien vetäjien kautta mm. videotervehdyksen avulla.

Aktiivinen viestintä koulutustilaisuuksissa, messuilla sekä seminaareissa on tuottanut tulosta ja onnistuimme luomaan tärkeitä yhteistyökontakteja sekä saimme yhteydenottoja ammattilaisilta hankkeeseen liittyen. Hankkeen suunnittelija liittyi eri verkostoihin, joissa toimii eri järjestöjen mentoritoiminnan koordinaattoreita. Verkostojen avulla pääsimme kehittämään omaa toimintaamme.

Mentoreiden rekrytoiminen käynnistyi syksyllä 2018, otimme vastaan ennakoilmoittautumisia mentoriehdokkailta, jotka haastatellaan ennen tehtävään valintaa. Hankesuunnitelmassa tavoitellaan 80-100 mentorin kouluttamista kolmen vuoden aikana. Vuoden 2018 loppuun mennessä 32 henkilöä ilmoitti mielenkiinnostaan kouluttautua mentoriksi. Rekrytointi jatkuu aktiivisena ja asiasta tiedotetaan kaikissa yhdistyksen kanavissa sekä yhteistyökumppaneiden kanavien kautta.